

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ دکترای دندانپزشکی

عنوان:

تظاهر مارکر گیرنده استروژن در پمفیگوس وولگاریس

اساتید راهنما :

دکتر صدیقه رهرو تابان

دکتر سیمین سامانی

اساتید مشاور:

دکتر شهلا تلقینی – دکتر کتایون برهان مجابی

نگارش :

فریدالدین بدیع

شماره پایان نامه: ۵۸۰

سال تحصیلی: ۱۳۹۲ - ۱۳۹۱

چکیده

مقدمه هدف: پمفیگوس وولگاریس یک بیماری خودایمنی شدید، مزمن، تاول زای پوست و غشاهای مخاطی می باشد که توسط فعالیت اتوآنتی بادی های بیمار علیه اپیتلیوم پوست و غشاهای مخاطی بیمار توصیف می شود. تعیین تظاهر مارکر گیرنده استروژن در پمفیگوس وولگاریس مهمترین هدف این تحقیق است.

مواد و روشها: در این مطالعه بنیادی-تحلیلی، ۲۰ بلوک پارافینه بیماران مبتلا به پمفیگوس وولگاریس مخاط دهان موجود در آرشیو دانشکده دندانپزشکی قزوین، و ۲۰ بلوک پارافینه پمفیگوس وولگاریس پوستی موجود در آرشیو بیمارستان سینای تبریز مورد بررسی قرار گرفت. تکنیک ایمونوهیستوشیمیایی با استفاده از روش Streptavidin-Biotin Complex انجام گرفت. شدت رنگ پذیری سلولها بر اساس روش Yih انجام گرفت. داده های جمع آوری شده توسط نرم افزار SPSS 18 مورد بررسی قرار گرفته، آماره های توصیفی آن استخراج گردید و با استفاده از آزمونهای کای-دو، فیشر و t مورد تحلیل آماری قرار گرفتند.

یافته ها: میانگین سنی بیماران مورد بررسی در عارضه پمفیگوس وولگاریس دهانی $11/8 \pm 3/3$ سال و در عارضه پمفیگوس وولگاریس پوستی $11/3 \pm 42/8$ سال بود. بیشترین تظاهر مارکر گیرنده استروژن در پمفیگوس وولگاریس دهان در مخاط باکال، زبان و دهان به ترتیب ۵۵، ۲۰ و ۱۰ درصد و در پمفیگوس وولگاریس پوستی در قسمت تنه و اسکالپ هر کدام با فراوانی $21/1$ درصد بدست آمد. شدت تظاهر مثبت مارکر گیرنده استروژن در پمفیگوس وولگاریس دهانی ۳۵ درصد و تظاهر منفی ۶۵ درصد و در پمفیگوس وولگاریس پوستی $68/4$ درصد و تظاهر منفی $10/5$ درصد به دست آمد. رابطه معنی دار بین جنس و تظاهر مارکر گیرنده استروژن در پمفیگوس وولگاریس در قسمت های مختلف دهان و پوست دیده نشد ($P>0.05$). همچنین رابطه معنی دار بین جنس و شدت تظاهر مارکر گیرنده استروژن در پمفیگوس وولگاریس دهانی و پوستی دیده نشد ($P>0.05$). تظاهر مارکر گیرنده استروژن پمفیگوس وولگاریس دهانی در قسمت باکال در گروه سنی ۳۹-۳۰ و ۴۹-۴۰ ساله به ترتیب با فراوانی ۱۵ و ۲۰ درصد مشاهده شد ولی

رابطه آنها معنی‌دار نبود ($P>0.05$ و $X^2=30.87$). همچنین بیشترین فراوانی تظاهر مارکر گیرنده استروژن پمفیگوس وولگاریس پوستی مربوط به گروه سنی ۴۰-۴۹ ساله در قسمت پشت و تنه بدن هر کدام با فراوانی ۱۰/۵ درصد و در گروه سنی ۵۰-۵۹ ساله در اسکالپ با فراوانی ۱۰/۵ مشاهده شد و رابطه آنها معنی‌دار نبود ($P>0.05$ و $X^2=30.87$). بیشترین میزان فراوانی پمفیگوس وولگاریس دهانی و پوستی به ترتیب ۳۰/۸ و ۲۸/۲ درصد در زن‌ها مشاهده شد. هیچ رابطه معنی‌داری بین جنس و نوع پمفیگوس وولگاریس (پوستی یا دهانی) بدست نیامد ($P>0.05$ و $X^2=0.018$).

نتیجه‌گیری: شدت تظاهر مارکر گیرنده استروژن در پمفیگوس وولگاریس در ضایعات پوستی و مخاط دهان در زن‌ها و مرد‌ها در قسمت‌های مختلف دهان و بدن و در سنین مختلف متفاوت بوده که به طور کلی این میزان در زن‌ها بیشتر از مرد‌ها بود. با این وجود شدت تظاهر مارکر گیرنده استروژن در پمفیگوس وولگاریس در ضایعات پوستی و مخاط دهان مستقل از نوع جنس و سن افراد و محل ضایعه بود.

واژگان کلیدی: پمفیگوس وولگاریس، مارکر گیرنده، استروژن، دهان، پوست.

Abstract

Background: *Pemphigus vulgaris* is a chronic, severe autoimmune disease, causing blisters in skin and mucous membranes. This Complication is described by autoantibody activity in the epithelium of the skin and mucous membranes of patient. Expression of estrogen receptors marker in *pemphigus vulgaris* is the main objective of this research.

Materials & Methods: In this study, Paraffin blocks of 20 patients with oral *pemphigus vulgaris* from archive of Dental School of Qazvin and 20 paraffin blocks of skin *pemphigus vulgaris* from archive of Tabriz Sina Hospital were studied. An immunohistochemical technique with Streptavidin-Biotin Complex was performed. Cell staining was performed according to the method of Yih. Collected data were analyzed by Chi-squared, Fisher and t tests using SPSS 18 software.

Results: The mean age of patients in oral *pemphigus vulgaris* was 38.3 ± 11.8 years old and 42.8 ± 11.3 in skin *pemphigus vulgaris* patients. The highest expression of estrogen receptor marker in oral *pemphigus vulgaris* were obtained in buccal, tongue and mouth with frequency of 55%, 20% and 10% respectively and in skin *pemphigus vulgaris* were obtained on the trunk and scalp skin, each with frequency 21.1% respectively. Severity of positive and negative expression of estrogen receptor marker in oral *pemphigus vulgaris* were 35% and 65% respectively and in skin *pemphigus vulgaris* were 68.4 and 10.5 respectively. There was no significant relationship between sex and expression of estrogen receptor marker in skin and oral *pemphigus vulgaris* in different parts of body ($P > 0.05$). Also, no significant relationship between gender and severity of marker expression in oral and skin pemphigus vulgaris was observed ($P > 0.05$). Also, the most frequent expression of estrogen receptor marker in *pemphigus vulgaris* (10.5%) in age group of 40-49 was seen in the back and the trunk of the body, and in scalp for the age group of 50-59 each 10.5%; while significant relationship was seen ($P > 0.05$ and $X^2 = 30.87$). Highest

frequency of oral and skin *pemphigus vulgaris* were observed in women 30.8% and 28.2%. There was no significant relationship between sex and type of pemphigus vulgaris (oral or skin) ($P > 0.05$ and $X^2 = 0.018$).

Conclusion: The severity of expression of estrogen receptor marker in *pemphigus vulgaris* in different parts of oral mucosa and skin and different age groups varied in both women and men, mostly higher for women. However, the severity of expression of estrogen receptor marker in *pemphigus vulgaris* of oral mucosa and/or skin is independent from gender, age and part of body involved.

Key words: *pemphigus vulgaris*, marker receptor, estrogen, mouth, skin.

**Qazvin University of Medical Sciences
Faculty of Dentistry**

Title:

Expression of Estrogen Receptor Marker in Pemphigus Vulgaris

Supervisors:

Dr.Sedigheh Rahrotaban

Dr.Simin Samani

Advisors:

Dr.Shahla Talghini – Dr.Katayoun Borhan Mojabi

By:

Faridedin Badi

2012